האשה . מאי שנא עומדת דאמר הדור מי רגלים למקור ואייתי דם . פרש"י ברים פירקין לעניל דאייתי דמחיק לה עלמא דמטומד הבחינה ולא יכלה לעלור הדור מי רגלים למקור ואייתי דם יושבת נמי ליתא הדור מי רגלים למקור בשותפתא דהבחתא נמי דמחיק לה עלמא ומשני במזנקת מקלחת כיון דנפיק כי לורמיה לא דמחיק לה ולא הדור מי רגלים למקור (נ) דאין דרך לדם מקור לצאת עם מי רגלים אבל שותפתא אייתי דמוקמה אנפשה איכא למימר הדור כאילו עומדת אבל עומדת מי אפשר לה לזנק ופריך מזנקת נמי נהי דלא הדור למקור מיהו מאן ליתא לן דבהדי מי רגלים אתא דמיא ודאי לאו ממקור הוא דאתא כיון דאתו בהדי מי רגלים אלא ממקום מי רגלים בתו ומכה יש בה דלמא בתר דתמו מיא אתא דם. ממקור ולא ממי אתא דם ממקור ולא ממי רגלים ע"כ לשון רש"י וקשה על מה שפי' דעומדת מי אפשר לה לזנק א"כ אמאי נקט כלל עומדת לא ליתאי אלא יושבת וליפוג בין מזנקת לשותפתא ויש לייסב פ"ה דנקט עומדת משום דפסיקא ליה דלעולם שותפתא היא מי נמי משום ר' יוסי נקט לה דאפי' בעומדת שאין רחמה נפתח מטהר ועוד יש לומר דעומדת שפיר אפשר לה לזנק והקשה היה סבור דמתניתין אייתי בכל ענין בין בשותפתא בין בזנק ולהכי פריך מאי שנא עומדת דטמאה משום חדא לישנא אין רחמה נפתח ע"ג דמזנקת יושבת נמי הכא ממאה היכא דשותפתא ומשני דטלה אייתי דזנקא במזנקת והא דלא מפליג ביושבת גופה וליתאי דטמאה בשותפתא משום דבעי לאשמועינן דעומדת ממאה היא אפי' מזנקת ועוד י"ל דהמקשה סבר דאייתי מהני' בשותפתא דבמזנקת אפי' עומדת מהורה דליכא למימר הדור הואיל ומזנקת ולהכי פריך יושבת כיון דשותפתא ואיכא חדא לריעותא ומשני דאייתי במזנקת ואפילו הכי עומדת ממאה דאיכא למימר הדור

כו' ובעינן תרתי לטיבותא :

דלמא בתר דתמו מיא . פירוש אפילו במזנקת דלמא בתר שהביאה מלזנק ושותפתא הדור למקור ואתי דם אבל על פי' הקונטרס דפי' דלאחר שכלו מי רגלים אתא דם כי אורחא קשה דאם כן בשעה שמזנקת נמי לפרוך דילמא אתא דם מן המקור כי אורחיה דשאר אשה שהיא רואה אלא ודאי פשיטא ליה מדלא חזיא קודם שהתחילה לעשות צרכיה אלא אחרי כן האי דם לאו מסילא אתא כ"א ע"י מי רגלים שחזרו למקור והביאו הדם עמהם והכי פריך אפי' מזנקת דילמא בתר דפסקה סלונק בעידנא דסיימי מיא שאינן באין עוד בגבורה אלא שותתין הדור למקור אייתא דם : **וכן** אורי

ליה ר' אבא לקולא הלכה כר' יוסי . ר"ם לקולא שם בגרא הוא קשיא קשיא להו אמאי איצטריך ליה למיסר לקולא מסילא ידעינן דר' יוסי הוא דמיקל . וג"ל לפרש לקולא בכל מקום שהוא מיקל ולא תימא דוקא בסיפא דאשה ראיה ספק ספיקא אלא אפי' ברישא דתנא ספיקא אורי ר"ם ור' יוסי מפתרין . ותימה אי ממנא א"כ ליתני בסיפא ר"ם ור"ש מסמאין . וי"ל משום דר"ש ממנא אפי' באשה יושבת כראמרינן בסמוך : **תניא** כוותיה דר' יוחנן איש ואשה וכו' . הקשה ר' מאיר דילמא הבא ביושבין איירי ובתא מדרי ר"ל דר"ש מטהר וכ"ת אי ביושבים מאי איריא איש ואשה דתני ספק ספיקא אפי' אשה לחודיה יושבת מטהר ר' מאיר דילמא לחודיעך כחו דר"ש איצטריך לה מסתברא דאפי' בארש מסמא כדרייש לקמן מסתברא דתני כה דר"ם ור' יוסי דאתא לאשמועינן דתני כה דהיהיא וכה דהילכתא : **אשה** ראשה א"ר שמעון וא"ת דנשמש דאפי' ביושבת מסמא מדלא תנא ר"ש ממנא בתרי ר"ם וי"ל דא"בע"א ליה אליבא דר' יהונן דאמר דר"ם מטהר בסיפא אפי' בשמרת . ותימה לר' יוחנן נמי תפשוט אי ר"ש מטהר ביושבת א"כ ליתני נמי ר"ש כ) בהדי ר"ם וי"ל דעדיפא אייתי ליה מבריתא :

האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה ואם יושבת טהורה ר' יוסי אומר "בין כך ובין כך טהורה איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי יוסי 'מטהר ורבי שמעון מטמא שאין דרך האיש להוציא דם אלא שחזקת דמים מן האשה : **גמ'** מאי שנא עומדת דאמרינן מי רגלים הדור למקור ואייתי דם יושבת נמי ניימא מי רגלים הדור למקור ואייתי דם אמר שמואל 'במזנקת מזנקת נמי דלמא בתר דתמו מיא אתא דם אמר ר' אבא ביושבת על שפת הספל ומזנקת בתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל דאם איתא דבתר דתמו מיא אתא על שפת הספל איבעי ליה לאשתבוחי אמר שמואל ואמרי לה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יוסי וכן אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה כרבי יוסי : איש ואשה [כו'] : איבעיא להו איש ואשה עומדין מה לי א"ר מאיר כי אמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא מטמא או דלמא לא שנא אמר ריש לקיש היא היא ממאי מדלא קתני ר' מאיר ורבי יוסי מטהרין א"ה השתא רבי מאיר בספק ספקא מטמא בחד ספקא מיבעיא להודיעך כח דרבי יוסי דאפילו בחד ספקא מטהר ואדמיפלגי בחד ספק להודיעך כחו דר' יוסי ליפלגו בספק ספקא להודיעך כחו דר' מאיר *כה דהיתרא עדיף ליה ור' יוחנן אמר כי קאמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא אמר אם כן ליתני ר"מ ור' יוסי מטהרין אין הכי נמי ואיידי דסליק מרבי יוסי פתח בדרבי יוסי ורבי יוסי בחד ספקא מטהר בספק ספקא מיבעיא מהו דתימא הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא קא משמע לן תניא כוותיה דרבי יוחנן איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי מאיר ורבי יוסי מטהרין ור' שמעון מטמא איבעיא להו אשה יושבת מה לי אמר רבי שמעון כי אמר רבי שמעון בעומדת דדחיק לה עלמא אבל יושבת לא או דלמא לא שנא ת"ש דתניא יושבת תולה עומדת אינה תולה דברי ר"מ רבי יוסי אומר בין כך ובין כך תולה ר"ש אומר בין כך ובין כך אינה תולה איבעיא להו איש ואשה יושבין מה לי א"ר שמעון כי אמר רבי שמעון עומדת דדחיק לה עלמא ויושבת דחד ספק אבל בספק ספקא לא אמר או דלמא ל"ש ת"ש כיון דא"ר שמעון חזקת דמים מן האשה ל"ש עומדין ולא שנא יושבין : **מתני'** 'השאילה חלוקה לנכרית או לנדה הרי זו תולה בה "ג' נשים שלבש חלוק אחד או שישבו על ספסל אחד ונמצא עליו דם כולן טמאות 'ישבו על ספסל של אבן או על האיצטבא של מרחץ רבי נחמיה מטהר שהיה *'רבי נחמיה אומר 'כל דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים : **גמ'** בנכרית הרואה

האשה. אם עומדת. מפרש בגמרא: צרכיהן. מי רגליס: ר' יוסי מטהר. דהא אפי' בשאה גרידתא מטהר דליכא אלא חד ספק ספק בא מן המקור ספק בא ממקום מי רגליס וכ"ש הכא דדלמא מאיס אמו. ובגמרא פרכינן השתא בחד ספק מטהר בתרי ספקי מיבעיא: **גמ'** במזנקת. מקלחת דכיון דנפק בקילוח כי אורחא לא דמחיקא ולא הדור מי רגליס למקור ואין דרך דם מקור לצאת עם מי רגליס אבל שותפתא אייתי דאוקמה אנפשה הוא ואיכא למימר הדור כאילו עומדת אבל עומדת אי אפשר לה לזנק: מזנקת. (ה)נהי נמי דלא הדור למקור מיהו מאן ליתא לן דבהדי מי רגליס אתא דמיא ודאי לאו ממקור הוא מדאתא בהדי מי רגליס אלא ממקום מי רגליס(ו) ומכה יש בה: דלמא בתר דתמו מיא אתא דם. ממקור ולא ממי רגליס: וכן אורי ליה לקלא. שם אדם שהולכך לדבר: איש ואשה עומדין מאי אמר בה ר' מאיר. דמטמא בשאה עומדת הכא איכא ספק ספקא להקל דלמא מאיס אמי ואפילו אם תמלי לומר דמינה אתא דלמא לא הדור מי רגליס למקור וממקום מכה בא: היא היא. כי היכי דמטמא ר' מאיר בשאה לחודה הכי נמי מטמא בשיס ואשה עומדין: בחד ספקא מיבעיא. ולמה ליה לפלוגי ר"מ ברישא לאשמועינן בסיפא ר"מ מטמא דליתמעו תרוייהו: דיעבד. כגון שנתעסקה בטהרות אבל לכתחלה אומרין לה אל תתעסקי: קמ"ל. ממשנה ידיעתא דלא אלטריך לאפי' לכתחלה קאמר: אשה. לחודה יושבת ושוטה ערכה ומצא דם בספל: מה לי א"ר שמעון. מי אמרי' כי א"ר שמעון בעומדת דכיון דעומדת אפי' איכא איש בהדה מטמא ודריתא נמי דמטמא ר"ש מזקת דמים מן האשה אין כאן ספק ספקא אבל בשאה יושבת ודאי ממקום מי רגליס אתא ומכה: איש ואשה יושבין מה לי אמר ר"ש. מי אמרי' כי אמר מתני' בעומדין ומלימא ליה עומדת דאפי' בתרי ספקי מטמא ובריתא נמי דמטמא ר"ש ביושבת משום דליכא איש בהדה אבל הכא דתרתי לקולא יושבת ואיש בהדה לא: ת"ש. מדקתני חזקה אלמא לא מספקא דם בשיס כלל: **מתני'** השאילה חלוקה לנכרית או לנדה. ואחר כך לבעלה היא ומצאה עליה כתם: הרי זו תולה בה. וטהורה דכיון דנדה היא לא מקלקלה לה מידי ונכרית נמי טמאה ומליא בה. אבל ישראלית טהורה ששאלה חלוק מחבירתה טהורה ואחר כך לבעלה חבירתה שהיתה טמאות כדקתני שלש נשים כו' דכיון דאי תליא בה מקלקלה לה מאי חזית דמקלקלה לה להך טפי מהך: של אבן. שאינו מקבל טומאה. וספסל דרשא בשל עץ דאתי ליטמא במושב הזב והנדה: אין מקבל כתמים. כלומר לא גזרו על כתמים. טעמא דרבי נחמיה מפרש בגמרא (פ:): **גמ'** הרואה

[לעיל יח:]

[לעיל מח.]

[לעיל מח.]

[נרטוס פ. ופ"ג]

תוספי הרא"ש

האשה-במזנקת. פרש"י אבל עומדת אי אפשר לה לזנק וקשה לפירושו דא"כ ליפלוג בישבת בין מזנקת לשותתת דהני רבותא מפי לאשמועינן דאפי' ישבת מטמא בשותתת. וי"ל דעומדת פסיק ליה דאין צריך לפרש בשותתת משום דכל עומדת שותתת א"נ לרבותא דר' יוסי נקטיה דאפי' בעומדת ושותתת מטהר . מיהו נראה לפרש דעומדת אפשר לה לזנק ח"ם דסוגיא דשמעתין יושבת נמי ניימא מי רגלים הדור למקור ואייתי דם . דס"ד דמתניתין אירי בכל ענין בין במזנקת בין בשותתת והלכך פריך כי היכי דעומדת ממאה בחדא לריעותא במה שאין נפתח שיכלו מסיסי רגלית לצאת בחדא אלא נעצרין שם ואיכא למימר הדור למקור ואייתי דם. אע"ג דאיכא חדא לטיבותא דמזנקת יושבת נמי תהא ממאה היכא דשותתת כיון דאיכא חדא לריעותא ומשני דטלה אייתי מסיסי במזנקת ותרתי לטיבותא בענין והלכך עומדת אע"ג דמזנקת ממאה דאין רחמה נפתח ויושבת נמי אי שותתת ממאה חדא דלא מפליג ביושבת לממא היכא דלא זינקת דיניחא ליה מפי לאשמועינן דעומדת ממאה אע"ג דזינקת : **דילמא** בתר דתמו מיא אתא דם . אין לפרש שאחר שכלו מסיסי רגלית אתא דמה כי אורחיה מן המקור דא"כ בשעה שמזנקת נמי לפרוך דילמא אתא דם מן המקור כי אורחיה כשאר אשה שהיא רואה אלא ודאי פשיטא ליה מדלא חזיא קודם שהתחילה לעשות צרכיה אלא אחרי כן האי דם לאו מסילא אתא כ"א ע"י מי רגלים שחזרו למקור והביאו הדם עמהם והכי פריך אפי' מזנקת דילמא בתר דפסקה סלונק בעידנא דסיימי מיא שאינן באין עוד בגבורה אלא שותתין הדור למקור אייתא דם : **וכן** אורי

מוסף רש"י

האשה שהיא עושה צרכיה. מטילה מים (לעיל יד:).

אם עומדת טמאה. דכיון דדמוקה היא, הדור מי רגליס למקור ואייתי דם, ראם יושבת טהורה. דממקום מי רגליס הוא בא ואין טמא אלא דם המקור (שם) דמכה יש לה במקום מי רגליס שאין דרך דם נדה לצאת עם מי רגליס (לעיל מ:).

כה דהיתרא עדיף ליה. עוב לו להמיעטו כה דכרי המתיר, שהוא סומך על שמועתו ואינו יכל להמיר, אבל כה האוסרין אינה ראיה, שהכל יכולין להמיר ואפילו בדבר המותר (ביצה ב:).

אינו מקבל כתמים. לא הזכירו חכמים גזרת כתם אלא על דבר המקבל טומאה (לעיל מח.).

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה מזקקה נמי מי דלא כל"ל : (ב) בא"ד מי רגליס בא ומכה : (ג) תוס' **ד"ה** הלשה וכו' **לשקל אלין דרך :**

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com